

اداره مرکزی :

آقره ده ، استانبول جاده سنده آقره
معارف امینلکی باشده کی دائره

استانبول بورسی :

استانبولده ، آقره جاده سنده ۸۷ نومروده
دائرة مخصوصه

حیات

میان راه ما میان ... دیار راهای هر حیات قاتلم !

نسخه هر برده ۱۵ غرورده

سنه لکی پوسته ایله ۷,۵ لیرا .
(اجنبی ملکتلر ایچین ۷,۵ دولار)

ایره واهلان ایشلری ایچین استانبول بورسی
مراجعت ایذیلیر .
بازی ایشلرنک مرجعی آقره مرکزیدر .

صافی : ۷۶

آقره ، ۱۰ مایس ، ۱۹۲۸

۳ نجی جلد

مصاحبه

عرفداسه ، کنده کل !

بعضی قلملر واردرکه پک سالم ، پک قوتلی تنقید ایذیله بیله جک خطالی برایش علیهنده او قادر آقیری شیلر یازارلرکه بو - ناصیل تعبیر ایدهیم - «دادحق غفلت» قارشیسنده انسانک او خطالی ایشک دوغرولغنه حکم ایده جکی کلیر . ایشته بو آقیری یازیلردن بری کچن هاقفامطبوعات عالمزده اوچ کون سوردی ؛ فقط او قویانلرک روحنده او یاندیردینی انفعال دوام ایذیور .

بعضی کنجلر ، غیرتورک عنصرلری تورکجه قونوشمغه دعوت ایچون «وطنداش تورکجه قونوش !» عباره لی لوحلر طبع ایتدروب واپورلره ، تراموایلره آصمشلردی . بنمده قناعتمجه بو تورلو حرکتلر تاثیرسزدر ، فایدا سزدر . کندی آرهلرنده اوتهدنبری یاری تورکجه یاری ارمینجه و هله بحث قیزیشدینی زمان مطلقا تورکجه قوناشان ارمینلر استثنا ایذیله جک اولورسه ایکی روسی ، ایکی یهودی بی «وطنداش تورکجه قونوش !» دیمکله بو کون روحهدن ، یهودیجه دن واز کچیرمک تیصلایان قازی برکیلان کبی کیشنه تمکه ، کورولتوجی ئورده کی بر آرسلان کبی بو کورتمکله چالیشمق قییلندندر . واقعا :

آب پا که نه ضرر وقوقه قوربغادن !

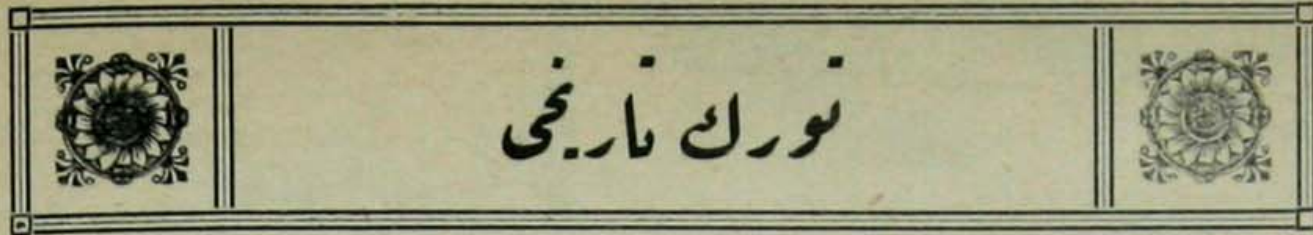
دیهمه یز ، هله بنم کبی صباح آقشام قاضی کوی واپورنده بر سورو یاغارا دیکله مکله مجبور و محکوم اولانلر «توتون ایچیلیمه سی ممنوع سالونلر کبی لاف سویله نهمه سی ممنوع سالونلر و هیچ اولمازسه کوچوک قامارالر اولامازمی ؟» دیه

دوشونورلرسه عیبلا نمازلر صانیرم ! مع مافیله بر رومله بر یهودینک ، برارمنیله بر رومک - اکر فرانسزجا بیلیمیورلرسه - مشترک لسانلری تورکجه در . فقط کوزهل دیلزی بری او قادر یاصیلاتیر ، اوته کی او قادر اوزاتیر ، اوچنجی او قادر قالینلاشدررکه انسانک بعضاً «آمان وطنداش تورکجه قونوشما!» دیه یالواراجتی کلیر ! لطیفه بر طرف ، کنجلر مزک آصدقلری لوحلرله ، غیرتورک عنصرلری تورکجه قونوشدورمق قابل ده کیلدر ؛ هله بو لوحلرک «دعوت» منحصردولونی «اجبار» معناسنه آلمق ضررلی در . نیته کیم بر ایکی مؤسف حادثه ، صرف بو یاکلیش آکلایشدن دوغدی . بزاولوحلرده کی اخطارک فایدا سزلفتی ، وهله ترسنه تفسیرلرک مضرتی تنقید ایده بیلیرز . فقط مصاحبه مک باشلانغیجده تماس ایتدیکم آقیری یازی بو قییل سالم بر ایقاظ ماهیتده ده کیلدر . باش محررینی پک اسکیدن طانیذیغیم ، و بو کون حقیقه مفید مقاله لرله بالفعل ملیتپرورلرکه خدمت ایتدیکنه قانع اولدیغیم بر غزته ده بویله آقیری و اوچ کون سورن بر یازینک ناصیل بر بولدوغنه حالا عقل ایردیره میورم .

بو یازینک صاحبی - که بو کون تورکیه

حدودلری خارچنده در و اساساً تورکیه ده پک آز بولوندینی ایچون بوراسنی ایچلی طیشلی طانییاماشدر - ارمینلرک ، روملرک ، یهودیلرک تورکجه قونوشمادقلرینی «تورک حرثی» نک ضعفنده بولویور و دیورکه «غیر مسلملر شویله دورسون ، سز مسلمان اولدقلری حالده مثلاً

چرکسلری بیله بو کونه قادر تورکلشدریره مه . مشکزی ! ، اکر بو حکمله «آطه بازاری» طرفلرنده کی چرکس کویلرینی قصد ایذیورسه بو واقعه نک «تورک حرثی» یله علاقه سی یوقدر . چونکه بو صرف ، اسکی حکومت آداملریمزک «ملیت» پره نسیدلرینی و تطبیقلرینی بیله مه مملری یوزندن حصوله گلش بر اداره خطاسندن عبارتدر . بزیم مملکت مزه ، یالکیز چرکسلر نقل ایذیله جکدی ! اونلر چرکستانی نقل ایتمش اولدیلر . بو فاحش ، فقط بسیط اداره خطاسنی کور میهرک اسلامیتدن صو کرا کی عرب و عجم مدنیتلرینک اعتلا سنده اؤک مهم طامل اولان تورک ذکاسنی بو قادر دون صانمق ، غفلتک منهایسیدر ! عیجا او عرفداسمز بیلیمیورمی که «تورک حرثی» بالخاصه انادولوده کی غیرتورک عناصر اوستنده عصرلرجه اعظمی تاثیرینی بائمش ؛ ساده لسان شکننده ده کیل ؛ معاشرت ، ذوق ، موسیقی و ادبیات ساحلرنده ده اونلری ایچنه آلمشدر . تورک خلق شاعرلری آراسنده نه قادر غیرتورک اولدیغنی ایشتمشیدر ؟ ایشتمشیدر که ارمینلرک ایچنده ، برتورک طریقتی اولان بکتاشیلغنه انتساب ایتمش آداملر واردر . ایشتمشیدر که قارامانلی روملر ، قیصرلی ارمینلر برتک کله روحجه ، برتک کله ارمینجه بیلمز لردی ! ایشتمشیدر که حالا استانبولده رومک ، ارمینک ، یهودینک موسیقی ذوقنی تورک موسیقیسی تطمین ایتمکده دوام ایذیور . و کورمه مشیدر که استانبولده تورک

تورک تاریخی

ایچون ناصیل ونه یولده چالیشیلا بیلیر ؟

معماریسی بیزانس صنعتک تپه سنه پینمش ، افقاره ، منسوب اولدینی ملتک دهاسنی اعلان ایدیور . فقط « ملیت دو یغوسی » بوتون جهانه حاکم اولدقدن سوکرا بر کله روجه ، ارمنیجه بیلیمین بابارک چوجوقلری - ایسته سه کده ایسته سه کده ! - روجه وارمنیجه قونوشا جقلردی . بو قدار بسیط سوسیولوژیک بر حادثه نی روم وارمنی کولتورلرینک تورک حرشنه فاقیتلری ماهیتنده کورمک آجیقلی بر ضلالتدر ! هانکی روم کولتوری وهانکی ارمنی کولتوری ؟ .. بونلرده کورولن ظاهری آدامه بکزه بیش حالی بیله خرسیتیان اولدقلری ایچون بزدن داها اول آفرانغلاشمش اولمالرندن در . بر غرب دیپلو- ماتک دیدیکی کبی « آسیانک جنتیلمنلری تورکلردر » جنتیلمنلک حرث قوتندن دوغدیغنی سویله مکه حاجت یوق وینه بر غرب محررینک دیدیکی کبی « آسیاده تورکدن غیری عرقلر تحمیل سوزدرلر . »

شوده قیده شایاندرکه تورک ملتی ایچون پک بویوک ضررلر ایقاع ایدن « استبداد » رژیمی ، توتنه کی عنصرلره چوق مفید اولمشدر : هپسی اوصلو اوصلو اوتوروب پاراقازان دیلر . وقتا که تورکیه ده حریت اعلان ایدیلدی ؟ « مشروطیت » رژیمی تاسس ایتدی ؛ بوتون بو عرقلر بردن آزیت دیلر ، اقدیلرینه قارشلی یا پمادقلری کستا خلق قالمادی . نهایت عمومی حربده ارمنیلر ، ملی مجادله ده روملر اتخار ایتدیلر . « حریت » بو قدار قابلیت سزک هر حالده « کولتور » قوتندن کلز !

عرقداشمزک بو معروضه کی آقیری سوزلرینی بن ساده جه بر غفلت اتری اولارق تلقی ایدیورم . بر تورکک بونلری باشقا مقصدله یازماسی ذاتاً تصور ایدیله مز . بو اعتبارله دیرم که تورک محررلرینی بیله تورکک حقدنه یا کلیش حکم ویرمکدن سیانت ایچون تورک حرشنه داخل بوتون اثر و منبعلری طوپلامق ، تورک خلقنک دهاسنی وثیقه لرله اورتایه قویمق ، تورک تاریخی تبعه چالیشمق لزومی بر کره داها آجی آجی کندینسی حس ایتدیریور . آمان عرقداش کندینه کل !

علی هابیب

« تورک تاریخی ایچون ناصیل ونه یولده چالیشیلا بیلیر ؟ » عنوانی طاشیان بو سطرلر ، « تاریخ » و خاصه « ملی تاریخ » بیزک تدبیری لزومه قانع اولان قارنلریمزله بر حسب حالدن عبارتدر بالطبع ، « تاریخ » بو میانده « ملی تاریخ » لاقید ویا بوکی تبعلرک بی سود اولدیغنه قائل اولانلره سوزم بو قدر . عصر یلشمک و غربیللاشمق ایچون « تاریخ » ی اعمال ایتمک ایسته ینلره ، عصری و غربیل ملتیک بوجه به مصروف حیر بخش مساعیلرندن داها مسکت جواب اولاماز .

تاریخ ، انسانلق حیانتک تظاهر و تکاملنی تتبع ایده جکنه کوره اوندن ماضی نی ترکیبی بر شکلده افاده ایتمه سنی ایسترز . فقط تاریخه تحمیل ایدیلم بو وظیفه نی ، تورک تاریخیه مشغول اولانلرک اثرلرنده ایفا ایدیلمه مش کورور سه ک ، کندیلرینه اعتراض ده کیل ، تشکر ایتله یز . چونکه بو آداملرک کفایت سز و شبه لی معلوما له تاریخی بر انشایه تصدی ایتمه مش اولاری ، ایشلرینه جدی نظرله باقدقلرینه ، عصرک ومدنیته امر ایتدیکی اصوله اتباع ایتدکلرینه ، قیصا بر افاده یله - ایلروده میدانه قوناجق ملی تاریخ ایچون ناموسکارانه چالیشدقلرینه بارز بر دلیلدر . وینه چونکه ، اربانجه معلوم اولدینی اوزره ، تاریخی ترکیب ، چنین ، طاققرسا مساعیه ، اوزون بر « تحلیل » عملیه سنه ایتنا ایدر . بو عملیه ده صایسز دینه جک درجه ده عددی چوق مالزومه ، وثیقه و منبعلر اوزرنده یابیلیر .

تاریخ ده نیلن تتبع شعبه سنک منبعلری باشلیجه : هانکی دوره مشغول اولوباجق ایسه اودور ائناسنده قلمه آلینان تاریخی اثرلر ، خاطرهلر ، بیوغرافیلر ، قرونولوژیک محصوللر ، قرونیکلر ، سالنامه لر ، غزته لر ، مجموعه لر ، ینه او دورک ملاحظه و تفکر طرزینه معکس اولان فلسفی یازیلر ، حقوقه ، اقتصاده متعلق کتابلر ، داها سوکرا فرمانلر ، براتلر ، وثقیه لر ، حسابات دفترلری ، مجلسلره عائد ضبطنامه لر ، ونهایت کتابلر ، طاق ظفرلر ، ستونلر ، هر تورلو محکومهلر ، مسکوکات ، ترسیات ، مهرلر ، مدالیهلر ، آرمالر ، نیجه نیجه اشیا والبسه ..

مورخ بوتون بو منبع و وثیقه لری تتبع و تنقید ایده رک هر برینک « Authentieité » و توق « یخی آ کلاماسی ایجاب ایدر . آوروپاده مادی یولرکبی ، معنوی یوللرده قیصالدینی ، باشقا بر تعبیرله علمده « ایش یولومی » کالی بولدینی ایچون بوتون بومنبعلری آیری آیری کندینه مال ایتش علملر میدانه کلشدر : « Archeologie » عتیقیات ، « Epigraphie » کتابه

علمی ، « Paléographie » اسکی یازیلر علمی ، « Sphragistique » مهرلری او قومق علمی ، « Diplomatique » اسکی عهد و برات و فرمانلر علمی ، « Numismatique » مسکوکات و مدالیهلر علمی « کبی ... بو علملرله اوغراشان عالمرک تبعلری اوراده مورخک مساعیسنی قولایلاشدیرر . آوروپاده پک چوق ترقی ایدن « جوغرافیا » ایله « ژئوغرافیا » ده عینی مساعیه مختلف نقطه لر دن مظاهرت ایدن یاردیمچیلردن در . بزده ایسه : ایضاحدن مستغنی درکه ملی بیلگمزی تعیین ایده جک اولان منبعلر حالاتبع ایدیلش ده کیلدر . قسماً خام برر ماده حالنده میدانده ویا طوپراق ، یاخود چاقی آلنلرنده ، رافلرده ، شوراده بوراده دورویور ، قسماً زائل و غائب اولش بولونویور . صایسی غایت محدود اوچ بش همتلی ذات ، صرف شخصی بر ذوق و هوسله - الله هپسندن راضی اولسون ! - بومنبعلردن و بو قارکی علملردن بعضیسیله اوغراشمقده لر ایسه ده حیاتلرینی اختصاصلرینه حصر ایده مه - کلری ایچون مساعیلرینک نتیجه لری بزی و تاریخی اطماهدن البته اوزا قدر . ذاتاً پک اسکی بر زمان وسوک درجه کنیش بر جوغرافی س - احه ایچنده جریان ایتش وقعه لر دن متشکل معظم تورک تاریخی بویله اوچ بش - حتی داها چوق - آدامک چالیشماسیله قولای قولای اورتایه قونیلاماز .

حقیقت بومر کرده اولونجه تاریخه متوغللرندن ترکیبی اثرلر ایسته مک و بونده اصرار ایتک ده کیل ، « تاریخ » منبعلرینی تتبع ایده بیللمه لری ایچون اولنره واسطه لر حاضر لاق ، قولایلق کوسترمک ایجاب ایدر . بو واسطه لر حاضر لاق ایدن تام بر تحلیل یا عقی امکانی بیله بو قدر . چونکه تحلیل ایچون منبعلرک و واقعه لرک تنقیدی ایجاب ایدر . او منبعلر و او واقعه لر - که نلردن تشکل ایتکده اولدقلرینی بو قاریده خلاصه سوبله مشدک - احضار و تثبیت ایدیله دجه اورتاده تنقید ایدیله جک شی یوق دیکلدر . تنقید ایدیله جک شی اولمانجه « تحلیل » یاپیلماز . تحلیل یاپیلما نیجه « ترکیبی اثر » ایسته ینلره شاعرک :

آنجا ق خیال دن کلبر انسانه تسلیت ،
براغبراردر یوزی کواز حقیقتک ! ..
بیتی آنخاف ایدیله بیلیر !

فقط بدین اولمایه ، و بو بدینی نتیجه سنده « ملی تاریخ » ی اعمال ایتکده سبب بو قدر . بو کون ، متواضع اولمق شرطیله خیلی تبعلر یابیلیرز . بو تبعلرک باشلیجه لرندن بری تاریخی بر شخسه ویا برواقعه یه ، یاخود معین بر دوره مخصوص « مونوغرافی » لردر .